

I. IDENTIFICACIÓ (VERSIÓ NO ADAPTADA AL PLA BOLONYA)

Nom de l'assignatura: Sociologia de la cultura de masses

Titulació: Humanitats

Tipus d'assignatura: Optativa

Crèdits ECTS: 4,5

Descripció/Objectius:

El curs intenta donar les eines per procurar-se una visió alhora crítica i comprensiva de tot un seguit d'esdeveniments i de processos que han canviat en bona part el paisatge cultural de les societats contemporànies. Alguns d'aquests canvis són de gran abast, i han modificat les condicions de producció, consum i valorització dels productes culturals. Centrem el nostre enfoc en identificar-los i analitzar-los.

L'assignatura introdueix també la pràctica de la reflexivitat, perquè ens fa adonar que en la cultura de masses tots ens hi trobem implicats en graus diversos. Aquesta implicació, sovint inconscient, determina molt més del que ens imaginem els nostres estils de vida i de pensament

Temari:

Introducció : Una assignatura d'actualitat

I. Conceptes bàsics

7. "Sociologia". Una mirada sobre el món social.
8. La perspectiva sociològica. En què consisteix i com s'origina.
9. La modernitat com a eix central.
10. "Cultura". Una categoria molt poc evident.
11. Natura i Cultura.
12. Nivells de cultura.
13. La hipertròfia d'un concepte.
14. "Masses". La torna.
15. « Elits » i « masses » : petita història d'una parella tan estranya com ben avinguda.
16. La irrupció de la multitud (a) : factors infraestructurals.
17. La irrupció de la multitud (b) : factors supraestructurals.
18. "Les masses" : usos i abusos.
- II. La cultura de masses a revisió**
19. L'emergència de la cultura de masses.
20. Els nous suports tècnics.
21. Les indústries culturals
22. Els primers debats sobre la cultura de masses.
23. Un cas emblemàtic : el cinema.
24. La cultura de masses avui.
25. La cultura, el mercat i l'Estat.
26. Nous agents i nous públics culturals. Cultures, subcultures i consums culturals.
27. La cultura i/a/o els mitjans de comunicació.
28. Cultures, identitats i globalització.
29. Cultura, identitat, diversitat.
30. L'escenari global.

. **Advertència** : Cal considerar el programa com una proposta oberta. Segurament no podrem fer tots els temes i n'haurem de triar conjuntament alguns dels de la segona part del temari.

Bibliografia bàsica:

S'anirà proporcionant una bibliografia específica per cada capítol del programa a mesura que avanci el curs. Amb tot , hi ha algunes recomanacions bibliogràfiques que convé formular ja d'entrada.

-Peter L. BERGER, *Invitació a la sociologia*. Barcelona : Herder, 1987 (reedicions posteriors).

Aquest és un llibre introductori a la perspectiva sociològica que aniria bé haver-se mirat des del començament (especialment, els capítols 1, 2, 4 i 5).

-Salvador CARDÚS (dir.), *La mirada del sociòleg*. Barcelona : Proa/UOC, 1999. (Hi ha una traducció al castellà publicada per Editorial UOC, 2003).

Pot servir per complementar la lectura de Berger (especialment els capítols 1, 2, 3 i 4).

. S'ha d'escollir un llibre d'entre els dos següents i fer-ne una nota de lectura (d'unes tres pàgines) per lliurar-la abans del 15 de maig. Els llibres són :

-Umberto ECO, *Apocalípticos e integrados*. Barcelona : DeBolsillo, 2004. (Ed. original italiana: Bompiani, 1965).

-Enric MARÍN, Joan Manuel TRESSERRAS, *Cultura de masses i postmodernitat*. València : Editorial Tres i Quatre, 1994 (Premi Octubre d'Assaig 1994).

. Hi ha tres llibres que convé tenir presents perquè tenen relació amb certs aspectes que aniran apareixent al llarg del curs. Són els següents :

-Pierre BOURDIEU, *Un arte medio*. Barcelona : Gustavo Gili, 2003. (Ed. original francesa : Minuit, 1965).
-Pierre BOURDIEU, *La distinction*. París : Minuit, 1979. (Hi ha traducció a l'espanyol a Editorial Anagrama, de Barcelona).
-Larry SHINER, *La invención del arte*. Barcelona : Paidós, 2004. (Ed. original americana : University of Chicago Press, 2001).
Cap dels tres no és indispensable llegir-se'l, però estaria bé consultar-ne algun.

Dossiers i articles : Se'n faran circular alguns a classe per matèries específiques o per il·lustrar diversos punts de l'exposició. Convé anar-ne fent una carpeta, posant-hi el dia en què s'han repartit i el tema amb què estan vinculats.

Sistema d'avaluació:

Sessions pràctiques : Tindran lloc els dilluns a la tarda, de 18 a 19h. Caldrà treballar en equip i en règim de seminari. S'efectuarà una participació de la classe a aquest efecte.
L'assistència a aquestes sessions serà obligatòria i es tindrà en compte de cara a l'avaluació final de l'assignatura.
Complementarà l'avaluació un examen final, més en l'estil d'un petit assaig que no pas en el d'una prova memorística.
Es tractarà de mostrar que s'han digerit bé els continguts de l'assignatura i que se'n sap fer un ús adequat i propi per reflexionar sobre certes qüestions.

Tutoria integrada:

Tindran lloc els dilluns a la tarda, de 18 a 19h. Es realitzaran les sessions pràctiques.

Altres activitats : No cal dir que tractant-se d'una assignatura com aquesta hi haurà tot d'activitats complementàries i paral·leles que es proposaran. Per tal de realitzar-ne moltes d'elles no caldrà que feu res d'especial, només fixar la vostra atenció sobre coses que feu normalment, com mirar la televisió, llegir diaris, escoltar música o anar al cinema.